

Fullmäktige 19.08.2024 § 63

§ 63

Fråga om att minska ungdomsarbetslösheten

Beredning och upplysningar:
Latonen Minna

fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Sari Savelas m.fl. fråga 22.4.2024 om Esbo stads åtgärder för att minska ungdomsarbetslösheten och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Fullmäktige:
Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Redogörelse

Ledamot Sari Savela och 27 andra ledamöter lämnade en fråga om ungdomsarbetslöshet i Esbo: I frågan för ledamöterna fram följande: ungdomsarbetslösheten i Esbo ligger tydligt över målnivån (6,9 procent) och har stigit under år 2023. I slutet av 2023 utgjorde andelen arbetslösa under 25 år 9,4 procent av arbetskraften i samma ålder.

Nedan följer sysselsättningstjänsternas svar på ledamöternas fråga:

1. Genom vilka åtgärder strävar Esbo till att minska ungdomsarbetslösheten?

Under kommunförsöket med sysselsättning har Esbo stad kunnat arbeta allt intensivare med unga arbetssökande och utreda deras situation. I Esbo har det genomförts flera projekt för nätverksbaserat arbete och staden har vidtagit förebyggande åtgärder för att minska arbetslösheten bland unga. Sysselsättning Esbo har utvecklat flera funktioner med hjälp av vilka olika grupper av unga mer målinriktat kan erbjudas tjänster som motsvarar deras behov. I och med reformen av arbets- och näringstjänsterna 2024 får Esbo allt fler möjligheter att påverka de ungas sysselsättning. I framtiden är det särskilt viktigt att bygga upp ett proaktivt samarbete mellan staden, läroanstalter och arbetsgivare.

Antalet unga arbetslösa började öka hösten 2023. I Esbo, Helsingfors och huvudstadsregionen ökade antalet unga arbetslösa ungefär lika mycket, med cirka 20 procent. I Vanda steg arbetslöshetsgraden hos unga med 27 procent från föregående år. Ungdomsarbetslösheten (andelen arbetslösa under 25 år av arbetskraften i samma ålder) var år 2024 i slutet av april 9 procent i Esbo, 8,9 procent i Helsingfors, 12,2

procent i Vanda, 12,7 procent i Tammerfors, 16,4 procent i Uleåborg och 11,1 procent i Åbo. Sysselsättningsläget för unga är svårt på nationell nivå och siffran för Esbo ligger på samma nivå som i jämförelsekommunerna. Utvecklingen av antalet unga arbetslösa följer ganska exakt trenden för antalet arbetslösa arbetssökande, och bakom detta ligger i stor utsträckning samma orsaker som i fråga om annan arbetslöshet: försämrade ekonomiska utsikter.

Aktiveringsgraden (andelen som deltog i tjänster för unga arbetslösa) var i slutet av mars 2024 för personer under 25 år i Esbo 31,4 procent, i Helsingfors 28,4 procent och i Vanda 28,4 procent. I Esbo var aktiveringsgraden bland 25–29-åringar 37,3 procent, medan den i Helsingfors var 33 procent och i Vanda 33,3 procent. Sysselsättning Esbo har alltså på ett utmärkt sätt lyckats styra arbetslösa unga till tjänster som lämpar sig för deras behov.

Före utgången av mars 2024 har antalet arbetslösa arbetssökande i åldern 20–29 år utan examen på grundnivå ökat med 28,4 procent i Esbo från mars 2023 (årsförändring) medan motsvarande siffra i Helsingfors var 17,8 procent och i Vanda 28 procent. När det gäller unga i Esbo är det särskilt viktigt att bygga upp ett fungerande samarbete mellan läroanstalter och fungerande utbildningsvägar. En stor del av befolkningsökningen bland unga i Esbo består av invånare med ett främmande språk som modersmål.

Också enligt arbets- och näringsministeriets arbetsmarknadsprognos på kort sikt har minskningen av antalet unga arbetslösa avstannat. I prognosen konstaterades det att man ser en liten ökning i antalet arbetslösa under 25 år fram till början av 2024. Efter detta ser konjunkturutsikterna positivare ut, och även när det gäller ungdomsarbetslösheten förväntas en svag positiv utveckling mot 2025. Enligt arbets- och näringsministeriets prognos kommer andelen unga arbetslösa av den unga befolkningen före utgången av år 2025 att återgå till samma nivå (4,1 procent) som den var som lägst efter coronakrisen i slutet av år 2022.

Kommunförsöket med sysselsättning pågår till utgången av år 2024. Staden bereder sig samtidigt på reformen av arbets- och näringstjänsterna år 2024, som innebär att Esbo som ansvarig kommun också ordnar arbetskraftstjänster för Grankulla. Kommunförsöket med sysselsättning omfattar alla arbetslösa under 30 år och arbetssökande som deltar i arbetskraftstjänster. Försökskommunen ansvarar för att dessa kunder tillhandahålls offentlig arbetskrafts- och företagservice (arbets- och närings-tjänster). Till dessa tjänster hör bland annat handledning i arbetssökning, arbetsförmedling, arbetskraftsutbildning, lönesubvention, karriärvägledning, företagarrådgivning, utbildnings- och studierådgivning, utkomstskydd för arbetslösa och åtgärder som stöder sysselsättningen. Tjänsterna skraddarsys enligt individuella behov. Personliga coacher träffar regelbundet kunder och gör upp lagenliga sysselsättningsplaner, handleder med arbetssökning samt hänvisar enligt behov kunderna till sina egna tjänster eller nätverkets tjänster. I kommunförsöket erbjuds dessutom tjänster som utvecklats internt och inom nätverket.

Esbo har också satsat på att stödja sysselsättningen av unga genom olika nätverksliknande utvecklingsåtgärder under hela kommunförsöket. Det främsta målet med projektet Nuoret työhön var att halvera ungdomsarbetslösheten genom ekosystemarbete och åtgärderna genomfördes i samarbete mellan omfattande nätverk. Projektet pågick från år 2020 till mars 2023. Arbetet resulterade i verksamhetsmodeller och rekommendationer som utnyttjas i utvecklingen av verksamheten. I projektets slutskede beslutade man att överföra den utvecklade

verksamheten till kärnorganisationen för Sysselsättning Esbo. Inom sysselsättningstjänsterna har det rekryterats personal för att utveckla och genomföra verksamhetsmodeller som konstaterats vara fungerande.

Sysselsättning Esbo har ordnat olika evenemang tillsammans med nätverket, bland annat rekryteringsevenemang, informationsmöten och aktiveringsdagar. I arbetet har man bland annat utvecklat konceptet Taitava työnhakija för att stödja de ungas färdigheter i arbetssökning. Tyngdpunkten i arbetet år 2024 ligger på att utveckla samarbetet mellan arbetsgivare och läroanstalter samt på att rikta arbetet mot den nya verksamhet som reformen av arbets- och näringstjänsterna innebär. De åtgärder som vidtagits har presenterats för revisionsnämnden i oktober 2023.

Våren 2023 fattade riksdagen beslut om att överföra arbets- och näringstjänsterna till kommunerna från 1.1.2025. Målet med reformen är att utveckla en servicestruktur som på bästa möjliga sätt främjar en snabb sysselsättning av arbetstagarna och som ökar arbets- och näringstjänsternas produktivitet, tillgänglighet, verkningsfullhet och mångsidighet. Överföringen av tjänsterna till kommunerna för tjänsterna närmare kunderna. När samma anordnare ansvarar för sysselsättningstjänsterna, kommunens utbildningstjänster och näringstjänsterna stöds målet för snabbare sysselsättning. I samband med reformen blir sysselsättning en av kommunens bastjänster. I reformen beaktas i enlighet med Esbo stads strategi särskilt unga och personer med ett främmande språk som modersmål samt stödjandet av deras sysselsättning.

Utredningar och utvecklingsåtgärder som under de senaste åren har gjorts om ungas sysselsättning har visat att unga arbetslösa som söker jobb i synnerhet har brister i sina färdigheter inom arbetssökning och arbetslivsfärdigheter, samt har begränsad arbetserfarenhet. Unga arbetsökande kan också sakna yrkesutbildning eller kan ha genomfört en utbildning som blivit föråldrad. Fortsättningsvis utgör unga som utexaminerats under coronapandemin en märkbar del av sysselsättningstjänsternas kundrelationer, eftersom de har en svagare ställning i arbetssökningen än nyutexaminerade. Ur sysselsättningstjänsternas synvinkel är det inte hållbart att unga blir arbetslösa utan de grundläggande färdigheter och den yrkeskompetens som behövs för att söka arbete.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 17.6.2024 § 162

Förslag

Föredragande
Stadsdirektör Mäkelä Jukka

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Johanna Värmäläs m.fl. fråga 22.4.2024 om Esbo stads åtgärder för att minska ungdomsarbetslösheten samt konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Behandling

Stadsdirektören var förhindrad att delta och ärendet föredrogs av stadsmiljödirektör Olli Isotalo.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Bilagor

Tilläggsmaterial

- Valtuustokysymys Millä toimenpiteillä vähennettäisiin nuorisotyöttömyyttä Espoossa

För kännedom